

Abstrakt

Aktivní naslouchání je v současnosti často zmiňovaným pojmem. V dostupné literatuře se však nevyskytuje konsenzus, pokud jde o jeho definici, ani jednotný pohled na jeho roli v dlouhodobých partnerských vztazích. Tato práce přináší ve své první části přehled jednotlivých přístupů ke konceptu aktivního naslouchání. Je zde patrné, že napříč odbornou literaturou nepanuje vždy přesná shoda a někteří autoři si pojem mnohdy definují sami vlastním způsobem. Většina definic však obsahuje několik společných prvků, a to zaprvé komunikace neverbální angažovanosti a bezprostřednosti, zadruhé parafráze projevu mluvčího a zatřetí kladení takových otázek nebo vět, které povzbudí mluvčího tak, aby následně ještě více rozvinul své sdělení nebo projevil své pocity. Dále je dáván důraz na projevení empatie a přijetí nejen verbálních, ale i neverbálních projevů mluvčího. V další částech se přes specifikaci dlouhodobých partnerských vztahů, dostává práce k porovnání studií zaměřených na posouzení vlivu aktivního naslouchání na dlouhodobé partnerské vztahy. Pokud jde o partnerský konflikt, autoři článků se neshodují ve svých závěrech a bylo by nutné replikovat původní výzkumy nebo provést nové. Užití aktivního naslouchání mimo partnerský konflikt je hodnoceno převážně kladně. Autoři uvádějí, že aktivní naslouchání může kladně souviset se vztahovou spokojeností. Jedinci, kteří mají problémy se správným užitím aktivního naslouchání mohou mít tendenci udílet rady, nemusí být schopni adekvátních reakcí a mohou negativně ovlivnit mluvčího v jeho formulaci myšlenek či vyjádření emocí. Poslední část této práce přináší návrh korelační studie zaměřené na vzájemný vztah mezi užíváním prvků aktivního naslouchání a partnerskou spokojeností. Podstatou tohoto výzkumu je využití dotazníku RAS a analýzy videozáznamu pomocí upraveného kódovacího mechanismu. Předpokladem je účast 120 párů, které vyplní jak zmíněný dotazník, tak budou ve dvou osmiminutových sezeních diskutovat o zatěžujícím tématu. Limity navrženého výzkumu jsou především nedostatečnost teoretických podkladů a chování párů v neznámém prostředí a před kamerami.

Klíčová slova slova Psychologie, aktivní naslouchání, partnerské vztahy